

Промени в Закона за професионалното образование и обучение

Марияна Павлова
Експерт към National VET Team

ЦЕНТЪР
ЗА РАЗВИТИЕ
НА ЧОВЕШКИТЕ
РЕСУРСИ

Erasmus+

Обогатява житейския опит, разширява кръгозора.

ЕВРОПЕЙСКИ
КОРПУС ЗА
СОЛИДАРНОСТ

СИЛАТА НА ЕДИНСТВОТО.

europass

euro | guidance
European Network to Support
Guidance and Counselling

- В брой № 27 на Държавен вестник от 29.03.2024г. е обнародван Законът за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение /ЗИД на ЗПОО/.

Основни аспекти на промените:

- СППОО;
- Структура на ДОС;
- Дефиниция за част от професия;
- Обучение за достигане на ЕРУ;
- Натрупване и трансфер на ЕРУ;
- Актуализиране на списъка със защитените от държавата професии и на професии с очакван недостиг на специалисти на пазара на труда;

- Промени в дуалното обучение;
- Оптимизация на рамковите програми;
- Въвеждане на обучение от разстояние в електронна среда;
- Валидиране;
- Намаляване на административната тежест.

СПШОО

- Отпадат специалностите и се въвеждат широко профилни професии чрез окрупняване на квалификациите.
- Новият СПШОО се утвърждава до 3 месеца след влизане в сила на ЗИД на ЗПОО и се прилага от 01.01.2026 в професионалното обучение на лица навършили 16 години и от учебната 2026/2027г. в училищното ПОО.
- Към СПШОО се утвърждава и сравнителна таблица за съответствието на професиите и СПК с професии и специалности от действащите към влизането в сила този закон списък.

ЦЕНТЪР
ЗА РАЗВИТИЕ
НА ЧОВЕШКИТЕ
РЕСУРСИ

Erasmus+

Обогатява житейския опит, разширява кръгозора.

ЕВРОПЕЙСКИ
КОРПУС ЗА
СОЛИДАРНОСТ

СИЛАТА НА ЕДИНСТВОТО.

europass

European Network to Support
Guidance and Counselling

Държавни образователни стандарти за придобиване на квалификация по професия

- Допълнена е структурата на ДОС – ЕРУ за всяка СПК по професия, критерии и средства за оценяване на всяка единица резултат от ученето и е определена е съвкупността от единици резултати от ученето за придобиване на квалификация по част от професия.

- Въвеждане на общи професионални компетентности, свързани с *опазването на околната среда* и специфични професионални компетентности в областта на използването на *информационните технологии*.

Прецизиране на дефиниция на понятието „част от професия“

Обособена трудова дейност в рамките на съответната степен на професионална квалификация на професията, за която може да се организира професионално обучение, което включва постигането на *не по-малко от три единици резултати от учене*, определени в държавния образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията, като *поне една единица резултати от учене е от специфичната професионална подготовка*.

Разширяване на възможностите за професионално обучение на лица навършили 16 години, чрез въвеждането на:

- Обучение за достигане на отделна ЕРУ, включена в държавния образователен стандарт за придобиване на квалификация по професия;
- Обучение от разстояние в електронна среда за лица, навършили 16 години;

Натрупване и трансфер на единици резултати от ученето в професионалното образование и обучение:

- Единиците резултати от учене може да се натрупват с цел придобиване на степен на професионална квалификация по професия или квалификация по част от професия и/или да се пренасят за придобиване на професионална квалификация по друга професия от същата област на образование.
- Достигнатите единици резултати от учене по обща професионална подготовка могат да се пренасят и натрупват за придобиване на професионална квалификация по всички професии от списъка на професиите.
- Условията и редът за натрупване и трансфер на единици резултати от ученето се определят с наредба на министъра на образованието и науката.

Промени и дуалното обучение, свързани с облекчаване на изискванията към наставниците:

- Промяна в законовите изисквания за професионален опит на наставника и разширяване на обхвата на притежаваната професионална квалификация;
- Функциите на учителя-методик могат да се изпълняват и от учител по професионална подготовка.

Валидиране

- Прецизират се възможностите за валидиране на професионални знания, умения и компетентности като се регламентира, че процесът включва *най-малко една единица резултати от ученето*.
- Установяването на придобитите професионални знания, умения и компетентности да се извършва чрез предварително съпоставяне към единиците резултати от учене, включени в ДОС.

Намаляване на административната тежест:

С промените в закона вече е изрично разписано осигуряването на достъп до средата за междурегистров обмен за НАПОО.

- Отпада задължението за представяне на копия от документите за завършено образование и професионална квалификация на преподавателския състав, когато информацията е налична в съответните регистри при лицензиране на ЦПО/ЦИПО;
- Отменя се предвидената в чл. 49б, ал. 13, т. 2 хипотеза за заличаване на професия от издадена на ЦПО лицензия, по която не е извършвано обучение повече от 5 последователни години;

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО!